

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت
د عدلیې وزارت

رسمی جریده

قانون هوانوردی ملکی

فرمان هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

در باره تصویب قانون هوانوردی ملکی

۱۳۶۱/۶/۲۱

بتاسی از حکم ماده (۴۴) اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان تصویب میدارد:

ماده اول:

قانون هوانوردی ملکی در ۱۰ فصل و ۷۸ ماده تصویب گردد.

ماده دوم:

وزارت ترانسپورت جمهوری دموکراتیک افغانستان موظف است تطبیق دقیق و بلا انحراف قانون مذکور را تامین نماید.

ببرک کارمل

صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

قانون هوانوردی ملکی

جمهوری دموکراتیک افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این قانون بمنظور اداره و تنظیم امور هوانوردی ملکی، توسعه و کنترل ترانسپورت هوایی، تحکیم و انکشاف روابط اجتماعی و اقتصادی بین مردم کشور و با سایر ممالک جهان از طریق تاسیس خدمات حمل و نقل هوایی اشخاص، لوازم سفر، اموال و پست وضع گردیده است.

ماده دوم:

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان حق حاکمیت مطلق و انحصاری را در فضای قلمرو خود دارد.

ماده سوم:

از فعالیت طیارات در ساحه هوانوردی ملکی برای مقاصد ذیل استفاده بعمل می آید.

۱- حمل و نقل هوایی مسافریین لوازم سفر، اموال و پست.

۲- اجرای امور خاص در ساحه زراعت و صحت عامه.

۳- اجرای امور جیوودیزی و کارتوگرافی و تحقیقات علمی.

۴- انجام سایر خدمات هوایی جهت انکشاف اقتصاد ملی.

ماده چهارم:

احکام این قانون در مورد تمام انواع طیارات ملکی افغانی و خارجی که در فضای قلمرو جمهوری دموکراتیک افغانستان پرواز می نمایند تطبیق میگردد. طیارات افغانی در خارج از کشور نیز تابع احکام این قانون میباشد مگر اینکه موافقتنامه های بین المللی یا قانون کشور خارجی طور دیگری حکم نماید.

ماده پنجم:

در جمهوری دموکراتیک افغانستان، مالکیت طیاره به ادارات، تصدیها و موسسات دولتی، شرکتهای دولتی، مختلط و خصوصی و سازمان های تعاونی و اجتماعی تعلق گرفته میتواند.

ماده ششم:

مقام ذیصلاح هوا نوردی ملکی افغانستان، وزارت ترانسپورت میباید که اداره و رهبری عمومی امور هوانوردی ملکی جمهوری دموکراتیک افغانستان را به عهده دارد.

ماده هفتم:

دفتر ثبت طیاره در اداره هوانوردی ملکی وزارت ترانسپورت تنظیم میگردد.

طیاراتی که در دفتر ثبت مطابق احکام این قانون به ثبت برسد تابعیت افغانستان را کسب مینماید.

ماده هشتم:

طیاره تحت شرایط ذیل به ثبت میرسد:

۱- ملکیت طیاره به ادارات و موسسات مندرج ماده پنجم این قانون متعلق باشد.

۲- طیاره در کشور دیگری ثبت نباشد.

ماده نهم:

ثبت طیاره در افغانستان در احوال ذیل از دفتر ثبت حذف می گردد:

۱- در صورتیکه فاقد شرط مندرج فقره (۱) ماده هشتم این قانون گردد.

۲- در صورتیکه طیاره برای پرواز قابل استفاده نباشد.

۳- در صورتیکه طیاره منهدم یا مفقود الاثر شده و ختم عملیات تفحص و نجات آن رسماً اعلام شده باشد.

۴- در صورتیکه طیاره به دولت خارجی، موسسات یا اتباع خارجی به فروش رسیده یا واگذار شده باشد.

ماده دهم:

طیاره دارای تابعیت افغانی تا وقتیکه از دفتر ثبت افغانستان حذف نشده باشد ثبت آن در دفتر ثبت کشور های خارجی جواز نداشته و معتبر نمیباشد.

ماده یازدهم:

درج در دفتر ثبت طیاره بذات خود سند مدار اعتبار است.

اداره ثبت کننده طیاره تصدیقنامه ثبت را به مالک طیاره و مراجع ذیصلاح میدهد. حقایق ثبت و مالکیت طیاره به موجب تصدیقنامه تثبیت میگردد.

ماده دوازدهم:

هنگام ثبت طیاره در دفتر ثبت علائم مشخصه تابعیت و ثبت تخصیص داده میشود. این علائم در بدنه طیاره توسط مالک آن نقش میگردد.

ماده سیزدهم:

طیاره بحیث مال منقول برحسب موافقت جوانب ذی‌علاقه به رهن گذاشته شده میتواند. عقد رهن طیاره در دفتر ثبت درج میگردد.

فصل سوم

موسسات ترانسپورت هوایی

ماده چاردهم:

هیچ شخصی بدون اجازه وزارت ترانسپورت نمیتواند بعنوان حرفه یا شغل تجارتي به حمل و نقل هوایی در مقابل اجرت یا کرایه مبادرت ورزد.

ماده پانزدهم:

حمل و نقل هوایی مسافری، لوازم سفر، اموال و پست در افغانستان توسط موسسات و تصدیهای دولتی یا شرکتهای بیکه بیشتر از پنجاه فیصد سرمایه آن متعلق به دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان باشد مطابق احکام قانون و مقررات صورت میگیرد.

ماده شانزدهم:

کنترول دولت بالای موسسات ترانسپورت هوایی مبنی بر استعمال تخنیک و وسایط هوانوردی و طیارات، بهره برداری تجارتي و مقررات اداری، شرایط کارکنان پرواز طیارات و خدمات زمینی مربوط ترانسپورت هوایی از طریق وزارت ترانسپورت بعمل میگردد.

ماده هفدهم:

موسسات ترانسپورت هوایی مکلفند در مورد خریداری فروش و اجاره طیارات موافقه وزارت ترانسپورت را حاصل کنند.

فصل چهارم

هیأت کارکنان پرواز

ماده هجدهم:

هیأت کارکنان پرواز مشتمل بر اشخاص است که بمنظور اجرای خدمات طیاره در حین پرواز بداخل طیاره ایفای وظیفه می نمایند.

ترکیب هیأت کارکنان پرواز نظر به مقتضیات پرواز و نوع طیاره توسط وزارت ترانسپورت مطابق مقررات مربوط تعیین میگردد.

ماده نوزدهم:

کارکنان پرواز که بمقصد اجرای وظیفه اصلی به راندن، اداره و کنترل پرواز، انجن ها و ماشین آلات مختلف داخل طیاره، موظف میگردند باید تعلیمات مسلکی و خصوصی را نظر به نوع مشخص طیاره و نوع وظیفه خود موفقانه فرا گرفته لایسنس و تصدیقنامه اهلیت را حاصل نموده باشند.

ماده بیستم:

در زمره هیأت کارکنان پرواز تنها اتباع افغانی ایکه در دفتر ثبت مخصوص به نوع وظیفه و کتگوری کارکنان پرواز درج شده باشند، پذیرفته میشوند.

تبعه خارجی در حالات استثنایی و ضروری در صورت داشتن لایسنس و تصدیق نامه بحیث عضو هیئت کارکنان پرواز طیاره افغانی موقتا به منظوری وزیر ترانسپورت پذیرفته شده میتواند.

ماده بیست و یکم:

پیلوت کپتان طیاره بحیث امر هیأت کارکنان پرواز محسوب گردیده باید تعلیم و تجزیه کافی برای پرواز و اداره کردن نوع مشخص طیاره داشته باشد.

رهبری و اداره کلیه فعالیت های هیأت کارکنان پرواز. تامین امنیت و مصونیت اشخاص و اموال داخل طیاره بعهدہ وی میباشد.

ماده بیست و دوم:

تمام اشخاصیکه توسط طیاره مسافرت میکنند تابع امر و هدایت پیلوت کپتان طیاره قرار میگیرند او صلاحیت دارد هر شخص را از جمله هیأت کارکنان طیاره یا مسافرین که مصونیت، سلامت یا نظم و انضباط داخل طیاره را در جریان پرواز اخلاص نماید تحت مراقبت قرار داده در اولین فرود گاه از طیاره پایین کندو بمقام مربوط بسپارد و همچنان قسمتی از بار طیاره را که خطری در برابر مصونیت پرواز ایجاد نماید از طیاره تخلیه کند.

ماده بیست و سوم:

پیلوت کپتان امانت دار طیاره و مسوول بار گیری است. در صورتیکه اجرای وظیفه او بمشکلات مواجه گردد باید از موسسه حمل و نقل هوایی متصدی طیاره طالب هدایت شود. اگر دریافت هدایات صحیح برایش نا ممکن باشد صلاحیت دارد که به نمایندگی از موسسه حمل و نقل هوایی متصدی طیاره بر حسب اتی اقدام نماید:

- ۱- مصارف لازمه را بمنظور انجام پرواز طیاره و اجرای وظیفه محوله تادیه نموده یا تادیه آنرا تعهد نماید.
- ۲- در اجرای ترمیمات ضروری طیاره بمقصد ادامه پرواز بزود ترین فرصت امر و هدایت صادر نماید.
- ۳- بمنظور تامین مصونیت مسافرین و حفاظت اموال داخل طیاره اقدامات مقتضی را اتخاذ و مصارف لازم را اجرا نماید.
- ۴- مبالغ مورد ضرورت را برای اجرای اقدامات فوق الذکر به قرضه اخذ کند. اختلافات احتمالی ناشی از اختیارات و اقدامات مندرج این ماده در محکمه تجارتي حل و فصل میگردد.

فصل پنجم

میدانهای هوایی

ماده بیست و چهارم:

به منظور تامین خدمات برای طیاراتی که جهت حمل و نقل مسافری، لوازم سفر اموال، پوست و مقاصد دیگر پرواز می نمایند میدان هوایی تاسیس می گردد.

ماده بیست و پنجم:

ساحه زمینی که مخصوصا برای پرواز طیارات، اعم از فرود آمدن بر خاستن، توقف و حرکات طیارات بشمول تاسیسات مربوطه آن که برای تامین مقاصد ترافیک هوایی و خدمات طیارات تنظیم و احداث شده باشد، میدان هوایی را تشکیل میدهد.

ماده بیست و ششم:

میدان های هوایی ملکیت دولت بوده و بعد از بررسی فنی از طرف وزارت ترانسپورت برای پرواز تمام طیاراتی که دارا خصوصیات تخنیکی مناسب باشد مفتوح اعلام میشود.

ماده بیست و هفتم:

در صورتیکه امکانات تامین مصونیت پرواز طیارات در یک میدان هوایی موجود نباشد یا در صورتیکه امنیت عامه ایجاب کند استفاده از میدان هوایی در هر زمانی ممنوع، محدود یا مقید به شرایط خاص میشود.

علاوه بر آن اگر چندین میدان هوایی در یک منطقه برای پرواز طیارات مفتوح باشد وزارت ترانسپورت میتواند بخاطر منفعت عمومی استفاده از آنها را برای بعضی طیارات یا بعضی خدمات حمل و نقل هوایی تجارتي تخصیص دهد.

ماده بیست و هشتم:

میدان های هوایی در افغانستان از لحاظ مشخصات ساختمانی و تجهیزات تخنیکی با در نظر داشت خصوصیت و اهمیت ترافیک هوایی که در میدان های هوایی به عمل می آید بدرجات آتی تصنیف میگردد:

۱- میدان هوایی درجه اول آنست که خطوط دوش و خزش طیارات Taxiway & Runway و دیگر ساحات میدان هوایی برای توقف و حرکات طیارات اسفلت یا کانکریت شده و برای انجام خدمات ترافیک هوایی بین المللی و پرواز های طویل المسافه در ۲۴ ساعت آماده و فعال باشد.

۲- میدان هوایی درجه دوم آنست که خطوط دوش و خزش طیارات اسفلت یا کانکریت شده اما تجهیزات و تاسیسات کافی برای انجام خدمات ترافیک هوایی در طول شب نداشته و عزیزت طیارات در پرواز های طویل المسافه از میدان هوایی مذکور صورت نمی گیرد.

۳- میدان هوایی درجه سوم آنست که خطوط دوش و خزش طیارات اسفلت یا کانکریت نشده و خدمات ترافیک هوایی را محض برای پرواز های قصیرالمسافه در یک مدت معینی انجام دهد.

ماده بیست و نهم:

مالکین تاسیسات و ساختمان های بلند منزل که ملکیت شان در نزدیکی میدان هوایی و در حدود خط سیر پرواز طیارات موقعیت دارد بمنظور جلوگیری از ایجاد خطر و بخاطر تامین مصونیت پرواز مکلفند که طبق هدایت وزارت ترانسپورت بالای ساختمان های خود چراغها و دیگر علائم مشخصه را بمصرف خود نصب و شب و روز فعال نگهدارند.

ماده سی ام:

اعمار ساختمانها و تاسیسات، تمديد لین های هوایی مخابرات و برق با ولتاژ قوی در نواحی میدان هوایی که وجود آنها در برابر مصونیت پرواز طیارات خطری ایجاد میکند مجاز نیست.

ماده سی و یکم:

در طرح و تطبیق نقشه های ساختمانی شهر و سایر مناطق پر نفوس که در نواحی ان میدان هوایی قرار دارد شرایط تامین مصونیت پرواز طیارات و امکانات توسعه میدان هوایی طبق نظر به وزارت ترانسپورت پیشبینی میگردد.

ماده سی و دوم:

وزارت ترانسپورت میتواند، به منظور تامین مصونیت پرواز طیارات برای نصب وسایط و آلات هوانوردی زمینی از هر گونه ملکیت های شخصی و عامه خواه ساحه ارضی یا ساختمان باشد استفاده کند بدون آنکه خساره ای به ملکیت مذکور وارد نماید اگر خساره ای وارد شود از طرف وزارت ترانسپورت جبران میگردد.

ماده سی و سوم:

ساحه زمین مورد ضرورت برای احداث و ساختمان میدان هوایی یا توسعه ان طبق احکام قانون استملاک میشود.

ماده سی و چارم:

در میدان هوایی ایکه برای پرواز های بین المللی مفتوح میباشد دواير و دفاتر مربوط به كنترول سرحدی از قبیل اجرای مراسم گمرکی صحی، قرانطین، ویزه و پاسپورت توسط مقامات ذیعلاقه دولتی تاسیس میگردد.

ماده سی و پنجم:

در کلیه میدانهای هوایی مفتوح برای پرواز طیارات حق الاجرت استفاده از میدان هوایی. تاسیسات و خدمات هوا نوردی طبق مقررات در مورد ذیل اخذ میگردد:

۱- فرود آمدن طیارات.

۲- توقف طیارات.

۳- استفاده از دستگاہ های راهنمایی طیارات و مخابره هوانوردی و خدمات ترافیک هوایی.

۴- استفاده از تاسیسات توزیع مواد سوخت طیارات.

۵- استفاده از تاسیسات مربوط به پذیرایی و خدمات مسافرین و اموال.

۶- استفاده از ساحه اراضی و عمارات مربوط میدان هوایی.

۷- استفاده از وسایط خدمات زمینی طیارات.

۸- سایر خدماتیکه در ساحه میدان هوایی برای اشخاص، دواير و موسسات عندالموقع فراهم میگردد.

فصل ششم

پرواز طیارات

ماده سی و ششم:

طیاره وقتی پرواز کرده میتواند که دارای تصدیقنامه قابلیت پرواز و علایم مشخصه تابعیت بوده و به ثبت رسیده باشد.

ماده سی و هفتم:

تصدیقنامه قابلیت پرواز که برای طیاره افغانی توسط مراجع صلاحیتدار کشور خارجی. مطابق معیار های قابل اعتبار بین المللی صادر شده باشد بعد از حصول اطمینان بر اعتبار و صحت آن از طرف اداره هوا نوردی ملکی وزارت ترانسپورت معتبر شناخته شده میتواند.

ماده سی و هشتم:

طیارات در دهلیز های هوایی معینه بالای قلمرو افغانستان با رعایت مقررات پرواز کرده میتواند طیارات دارای تابعیت خارجی در صورتی در فضای قلمرو افغانستان پرواز کرده میتوانند که بموجب موافقتنامه منعقدہ یا کنوانسیون بین المللی این حق برای آنها اعطا شده باشد یا اینکه طیارات مذکور اجازه نامه خاص و موقت به اینمنظور را حاصل کرده باشند.

ماده سی و نهم:

طیاراتی که پرواز بین المللی را انجام میدهند برای عبور از سرحد باید دهلیز هوایی مشخصه را تعقیب نموده و در میدان هوایی که دارای شعبات گمرک و کنترل ویزه و پاسپورت باشد فرود آیند.

ماده چلهم:

طیاره دارای تابعیت خارجی، مواد سوخت، روغنیات، سامان و آلات، پرزه های فالتوی طیاره، مواد خوراکه، مشروبات و دخانیات که بداخل طیاره قرار داشته باشد به هنگام ورود و خروج از قلمرو افغانستان از مالیات و محصولات گمرکی معاف میباشند.

ماده چهل و یکم:

هر گاه طیاره حین پرواز از دهلیز هوایی معینه یا خط سیر مشخصه خارج گردد بمجرد آگاهی باید فوراً سمت پرواز خود را اصلاح و بداخل دهلیز هوایی معینه حرکت نماید.

ماده چهل و دوم:

پرواز طیارات بالای بعضی مناطق قلمرو افغانستان بعلل نظامی یا امنیت عامه ممنوع، محدود و یا مقید بشرايط خاص شده میتواند.

هر طیاره ایکه بالای یک منطقه ممنوعه ظاهر گردد پیلوت طیاره به مجردیکه از موضوع آگاهی مییابد مکلف است با پخش اشاره به مخابره پیغام در نزدیکترین میدان هوایی خارج از منطقه ممنوعه فرود آید.

ماه چهل و سوم:

پرواز طیاره بر فراز شهر یا مناطق پر نفوس فقط تا حدود ارتفاعی مجاز است که در صورت توقف قوه محرکه طیاره، فرود آمدن به میدان هوایی و یا در خارج از ساحه شهر و مناطق پر نفوس همیشه امکان پذیر باشد.

ماده چهل و چارم:

پر تاب کردن اموال و سایر اشیا به استثنای اوراق و نشریه های تبلیغاتی مجاز از طیاره در هوا ممنوع است مگر اینکه فورس ماژور این امر را ایجاب کند.

در صورتیکه از اثر پر تاب اموال در حالت فورس ما ژور و یا از اثر انداختن اوراق و نشریه های مجاز ضرری بر اشخاص یا ملکیت اشخاص در سطح زمین وارد گردد موسسه ایکه طیاره را بکار انداخته مسول جبران خساره می باشد.

ماده چهل و پنجم:

موانع طبیعی که در سیر پرواز طیارات قرار داشته و احتمالا مصوونیت پرواز را تهدید مینماید باید روی نقشه های پرواز درج گردد.

موانع مصنوعی که مصوونیت پرواز را به خطر مواجه میسازد باید با علایم و چراغهای تنویری مشخص گردد تا بتوان موانع مذکور را بسهولت از طیاره تشخیص داد.

فصل هفتم

تفحص و نجات

ماده چهل و هشتم:

یک طیاره وقتی مواجه به خطر تلقی میشود که مسافری، هیات کارکنان پرواز و خود طیاره را خطری تهدید نماید و این خطر بوسیله هیأت کارکنان پرواز رفع شده نتواند طیاره مواجه به خطر باید مطابق مقررات اعلام خطر را در فریکونسی هاییکه دستگاه های مخابره زمینی فعالیت می نمایند پخش کند.

ماده چهل و هفتم:

مقامات هوانوردی ملکی و نزد یکتترین میدان هوایی به طیاره مواجه به خطر کمک های عاجل و فوری را میسراند. در صورت امکان از وسایط رادیویی متعلق به دیگر دوایر و موسساتیکه در نواحی خطوط پرواز و نزدیکترین میدان هوایی قرار دارند استفاده بعمل می آید. به طیاره خارجی مواجه به خطر در قلمرو افغانستان عینا مطابق طیاره افغانی کمک و معاونیت رسانیده میشود.

ماده چهل و هشتم:

یک طیاره وقتی مواجه به خطر محسوب میشود که بهنگام پرواز صدمه فاحش دیده یا کاملاً خراب شده یا خارج از میدان هوایی بطور اجباری فرود آمده باشد.

ماده چهل و نهم:

یک طیاره وقتی مفقود الاثر محسوب میشود که بعد از اقدامات تفحص و نجات محل اصابت اثری از آن معلوم و مکشوف نگردد.

ماده پنجاهم:

پیلوت کپتان طیاره ای در حال پرواز در صورتیکه از طیاره دیگر اعلام خطر دریافت کند یا طیاره و اشخاص آسیب دیده را کشف نماید مکلف است که موضوع خطر یا محل آسیب را روی نقشه تثبیت و به نزدیکترین شعبه خدمات ترافیک هوایی مخابره نماید مشروط برآنکه این عمل وی به مصونیت پرواز طیاره خودش خطری ایجاد نکند.

ماده پنجاه و یکم:

شخصیکه اثری از طیاره آسیب رسیده یا مفقود را مشاهده یا کشف میکند باید در ظرف بیست و چهار ساعت بمقامات محلی اطلاع دهد.

ماده پنجاه و دوم:

مقامات محلی، موسسات، ادارات و اشخاصیکه طیاره آسیب رسیده را مشاهده میکنند مکلف اند که تا زمان مواصلت هیأت وزارت ترانسپورت اقدامات عاجل را برای نجات مسافرین کمک های اولیه طبی و سایر معاونت های لازمه به عمل آورند و امنیت مسافرین، حفاظت طیاره، اسناد و اموال آنرا تامین کنند.

ماده پنجاه و سوم:

عملیات تفحص و نجات برای طیاره آفت رسیده یا مفقود الاثر توسط وزارت ترانسپورت فوراً آغاز (آغاز) می یابد.

ماده پنجاه و چهارم:

در صورتیکه عملیات تفحص و نجات طی مدت سه ماه بعد از تاریخ آخرین اطلاعیه مربوط به طیاره مفقود شده منتج به کشف طیاره نگردد وزارت ترانسپورت صلاحیت دارد که عملیات تفحص و نجات را خاتمه بخشیده و طیاره را مفقود الاثر اعلام نماید.

فصل هشتم

ترانسپورت هوایی

ماده پنجاه و پنجم:

ترانسپورت هوایی عبارتست از حمل و نقل مسافرین، لوازم سفر، اموال و پست توسط طیاره از یک نقطه به نقطه دیگر.

ماده پنجاه و ششم:

حمل و نقل هوایی تجارتی توسط موسسه ترانسپورت هوایی بر اساس قرار داد حمل و نقل هوایی مسافر لوازم سفر، اموال و پست انجام می شود.

ماده پنجاه و هفتم:

تکت های مسافرت هوایی و تکت های حمل و نقل لوازم و سفر که از طرف موسسات ترانسپورت هوایی ترتیب و به مسافرین توزیع میشود بذات خود بحیث قرار داد حمل و نقل هوایی مسافرین و لوازم سفر محسوب میگردد.

ماده پنجاه و هشتم:

ترتیب و صدور بارنامه هوایی اموال که به امضا و یا مهر موسسه هوایی حمل و نقل دهنده و مرسل اموال رسیده باشد بذات خود عقد قرار داد حمل و نقل اموال را بین موسسه هوایی حمل و نقل دهنده از یکطرف و مرسل و مرسل الیه از طرف دیگر تشکیل میدهد.

ماده پنجاه و نهم:

۱- موسسه ترانسپورت هوایی بموجب قرار داد حمل و نقل هوایی مکلف است که مسافرین، لوازم سفر، اموال و پست را بزودترین فرصت به نقاط مطلوبه انتقال دهد و مسافرین و ارسال کننده گان لوازم سفر، اموال و پست مکلفند که کرایه حمل و نقل هوایی را مطابق نرخهای معینه ایکه به منظوری وزارت ترانسپورت رسیده باشد تادیه نمایند.

۲- موسسه ترانسپورت هوایی که اموال را به موجب بار نامه هوایی تسلیم گرفته مکلف است که اموال را در مدت معینه به محل مطلوب برساند و بزودترین فرصت از وصول اموال به آدرس مرسل الیه اطلاع دهد.

میعاد حمل و نقل هوایی اموال توسط وزارت ترانسپورت تعیین میگردد.

ماده شصتم:

حقوق و خدمات ذیل از طرف موسسه هوایی حمل و نقل دهنده برای مسافرین تامین و فراهم میگردد.

۱- اطفال با تخفیف کرایه متناسب به سن آنها حمل و نقل میگردد:

معیار تخفیف کرایه حمل و نقل هوایی توسط وزارت ترانسپورت تعیین میگردد.

۲- لوازم سفر مسافرین تا اندازه وزن محدود که توسط وزارت ترانسپورت تعیین میشود بصورت مجانی حمل و نقل میگردد.

۳- مسافرین میتوانند اشیای شخصی و بکسهای دستی خود را که مقدار و تعداد آن تا حدود وزن معینه تثبیت میشود با خود در طیاره حمل و نقل نمایند.

۴- مسافرین به هنگام توقف طیاره در طول راه از تسهیلات و خدمات مربوط به مسافرین در میدان های هوایی بصورت مجانی استفاده کرده میتوانند.

ماده شصت و یکم:

۱- مسافر میتواند قبل از وقت معینه پرواز طیاره از مسافرت هوایی صرف نظر نموده و مبلغی را که خاطر کرایه حمل و نقل هوایی خود پرداخته واپس اخذ نماید.

۲- در صورتیکه مسافر بعد از وقت معینه پرواز طیاره از مسافرت هوایی صرف نظر نموده باشد موسسه ترانسپورت هوایی مربوط میتواند فیصدی معین از پول کرایه حمل و نقل مسافر را در صورتیکه طرز العمل موسسه ترانسپورت هوایی ایجاب کند وضع نموده و متباقی پول کرایه مسافر را تادیه کند. در هر حال وضع مبلغ این فیصدی از بیست فیصد (۲۰) کرایه حمل و نقل یکطرفه مسافرت تجاوز کرده نمیتواند.

۳- هر گاه پرواز طیاره در طول راه از اثر فرود اجباری طیاره یا بعزل دیگری قطع گردد یا اینکه مسافر بر اثر مریضی خود نتواند به مسافر هوایی ادامه دهد درین موارد موسسه ترانسپورت هوایی مربوطه مکلف است مبلغ کرایه متناسب به آن قسمت حمل و نقل مسافر را که انجام نیافته اعاده کند.

ماده شصت و دوم:

اگر حادثه ای در طیاره ای به حالت پرواز یا در جریان عملیات سوار شدن یا پیاده شدن از طیاره باعث مرگ جراحت شدید یا دیگر صدمه جسمی جراحت شدید یا دیگر صدمه جسمی مسافر گردد موسسه هوایی حمل و نقل دهنده مسوول جبران خساره شناخته میشود، مسوولیت موسسه هوایی حمل و نقل دهنده در برابر هر یک مسافر از لحاظ جبران خساره ناشی از فوت، جراحت شدید یا صدمه جسمی مسافر به تادیه نرخ دیت محدود میباشد که بر اساس قیمت هفت هزار مثقال نقره خالصی معادل ۳۲۲۰۰ گرام نقره خالص سنجش و تثبیت میگردد. تسعیر این قیمت به پول افغانی مطابق نرخ روز وقوع حادثه از طرف بانک مرکزی «د افغانستان بانک» صورت میگردد.

ماده شصت و سوم:

اگر حادثه ای در طول مدت حمل و نقل هوایی موجب خساره تلف شدن یا مفقودی لوازم سفر و یا اموال گردد موسسه هوایی حمل و نقل دهنده مسوول جبران خساره متناسب به وزن لوازم سفر و اموال میباشد.

حمل و نقل هوایی طبق مفهوم این ماده عبارت از دوره مدتی است که طی آن لوازم سفر یا اموال در یک میدان هوایی یا در داخل طیاره یا در هر محل دیگری تحت اداره و محافظت موسسه هوایی حمل و نقل دهنده قرار دارد.

ماده شصت و چهارم:

۱- مسوولیت موسسه هوایی حمل و نقل دهنده در مورد جبران خساره لوازم سفر یا اموالی که به ثبت رسیده و در طول مدت حمل و نقل هوایی خساره دیده یا تلف شده یا مفقود گردیده باشد به تادیه مبلغ پنجمصد افغانی فی کیلو گرام محدود میباشد.

۲- در مورد اشیا بیکه نزد مسافر قرار داشته و تحت محافظت خود مسافر در طیاره میباشد مسوولیت موسسه هوایی حمل و نقل دهنده از لحاظ جبران خساره به تادیه مبلغ دو هزار افغانی فی مسافر تعیین و محدود میگردد.

ماده شصت و پنجم:

در صورتیکه ارزش حقیقی لوازم سفر یا اموال بیشتر از حدود جبران خساره مندرج ماده (۶۴) این قانون باشد مسافر یا مرسل می تواند که در وقت سپردن لوازم سفر یا اموال به موسسه هوایی حمل و نقل دهنده قیمت آنها را اعلام و در قرار داد حمل و نقل هوایی درج نمایند و یک اظهار نامه خاص در باره ارزش اموال ترتیب و به موسسه هوایی حمل و نقل دهنده تسلیم نموده و در این مورد مبلغ (تکس) اضافی را اگر بیمه حمل و نقل هوایی اموال ایجاب کند نیز تادیه نمایند در اینصورت موسسه هوایی حمل و نقل دهنده بهنگام جبران خساره مکلف به پرداخت مبلغ معینه در

اظهار نامه خاص میباشد جز آنکه به ثبوت برساند که این مبلغ از ارزش حقیقی لوازم سفر یا اموال بیشتر است و آنگاه حمل و نقل دهنده مکلف به تادیه قیمت حقیقی لوازم سفر و اموال می باشد.

ماده شصت و ششم:

در صورتیکه موسسه هوایی حمل و نقل دهنده به اثبات برساند که خساره یا تلف شدن لوازم سفر یا اموال از اثر جنسیت و نقص خود لوازم سفر و اموالیکه حمل و نقل شده ناشی گردیده است محکمه میتواند که مطابق احکام قوانین نافذ در زمینه موسسه هوایی حمل و نقل دهنده را کلا یا قسما از مسولیت جبران خساره معاف نماید.

ماده شصت و هفتم:

اقامه دعوا علیه موسسه ترانسپورت هوایی نسبت به جبران خساره لوازم سفر یا اموال در ظرف مدت دو سال از تاریخ مواصلت طیاره به نقطه مقصد یا از روزیکه طیاره باید به نقطه مقصد میرسید صورت گرفته میتواند. بعد از انقضای مدت مذکور ادعای جبران خساره لوازم سفر یا اموال مشمول مرور زمان شده و قابل سمع نیست.

ماده شصت و هشتم:

حمل و نقل مواد منفجره، اسلحه و لوازم حربی توسط طیاره بدون اجازه نامه خاص ممنوع است.

ماده شصت و نهم:

شکل و مشخصات تکت مسافرت هوایی تکت حمل و نقل لوازم سفر و بار نامه هوایی اموال توسط وزارت ترانسپورت تنظیم یا منظور میگردد.

ماده هفتادم:

خدمات حمل و نقل هوایی داخلی بین نقاط داخل قلمرو افغانستان توسط طیاراتیکه دارای تابعیت افغانی باشند صورت میگردد.

ماده هفتاد و یکم:

حمل و نقل هوایی بین المللی به موجب موافقتنامه های خدمات هوایی دو جانبه بین جمهوری دموکراتیک افغانستان و دول خارجی یا بر اساس میثاقها و قرار داد های بین المللی که جمهوری دموکراتیک افغانستان در آنها متعاقد باشد تنظیم و تعمیل میگردد.

فصل نهم

احکام جزایی

ماده هفتاد و دوم:

شخصیکه در داخل طیاره در حالت پرواز بصورت غیر قانونی و در اثر استعمال قوه یا تهدید به استعمال قوه یا توسل به دیگر اشکال تهدید طیاره مذکور را تصرف نموده یا کنترل آنرا بدست گیرد یا برای انحراف و اختطاف طیاره کوشش نماید مرتکب جرم جنایت شناخته میشود.

شخصیکه در داخل طیاره ای در حالت پرواز با کسیکه اعمال مذکور را مرتکب میشود معاونت نماید نیز مرتکب جرم جنایت شناخته میشود.

در صورتیکه اعمال مذکور منجر به قتل و جرح یا تخریب و اتلاف طیاره و اموال گردد محکمه طبق احکام قانون اشد مجازات جنایت را برای مرتکب یا مرتکبین تعیین مینماید.

ماده هفتاد و سوم:

موسسه حمل و نقل هوایی در موارد ذیل به جریمه نقدی از سه هزار افغانی تا سیصد هزار افغانی محکوم میشود:

- ۱- در صورتیکه طیاره خود را بدون تصدیقنامه ثبت و قابلیت پرواز بخدمت هوایی گماشته باشد.
- ۲- در صورتیکه طیاره خود را بدون علائم مشخصه تابعیت به خدمت هوایی گماشته باشد.
- ۳- در صورتیکه طیاره خود را که تصدیقنامه قابلیت پرواز آن از اعتبار ساقط شده بخدمت هوایی گماشته باشد.

ماده هفتاد و چهارم:

پیلوت طیاره در موارد ذیل بجزای نقدی از سه هزار افغانی تا سی هزار افغانی یا حبس یکماه الی دو سال یا بهر دو جزا محکوم میگردد:

- ۱- در صورتیکه طیاره را بدون لایسنس یا تصدیقنامه اهلیت پرواز دهد.
- ۲- در صورتیکه طیاره را بدون تصدیقنامه قابلیت پرواز، پرواز دهد.
- ۳- در صورتیکه بر خلاف احکام ماده (۴۲) این قانون قصداً بالای مناطق ممنوعه پرواز نمایند.

ماده هفتاد و پنجم:

پیلوت طیاره در موارد ذیل به تادیه الی سه هزار افغانی جریمه نقدی مکلف میگردد:

۱- در صورتیکه طیاره را بداشتن لایسنس که میعاد اعتبار آن منقضی شده باشد، پرواز دهد.

۲- در صورتیکه در کتابچه سیر و سفر طیاره که اصولا بداخل طیاره نگهداری میشود قصدا توضیحات یا گزارشات غلط را درج نماید.

۳- در صورتیکه بهنگام پرواز طیاره از مقررات هوایی مربوط به عملیات پرواز و مصوونیت پرواز تخلف ورزد.

ماده هفتاد و ششم:

هر شخصیکه مواد منفجره، اسلحه و لوازم حربی را بدون اجازه خاص توسط طیاره حمل و نقل نماید مطابق به احکام قوانین محکوم به مجازات می گردد.

ماده هفتاد و هفتم:

شخصیکه در ساحه اراضی میدان های هوایی که طبق مقررات، لوایح و علایم بحیث منطقه ممنوعه اعلام شده داخل شود یا اقامت گزیند یا حیوانات را برای بار بری یا چراندن در آنجا داخل نماید علاوه برآنکه به جریمه نقدی از یک هزار افغانی تا سه هزار افغانی مکلف میگردد در حالت تصادم مستحق جبران خساره نمیگردد.

ماده هفتاد و هشتم:

جریمه های نقدی که در این قانون تا سه هزار افغانی پیشبینی شده است از صلاحیت وزارت ترانسپورت میباشد.

ماده هفتاد و نهم:

رسیدگی بجرایم متذکره در این قانون که مستوجب جزای حبس و جریمه نقدی بیشتر از سه هزار افغانی باشد در محاکم ذیصلاح بعمل می آید.

فصل دهم

احکام متفرقه

ماده هشتادم:

تورید طیاره، انجن ها و پرزه های فالتوی آن، ماشین آلات حفظ و مراقبت تخنیکی و ترمیم طیاره، تمام وسایط زمینی مربوط به خدمات حمل و نقل هوایی از قبیل زینه های طیاره، وسایط انتقال لوازم سفر و اموال بمقصد بارگیری و تخلیه طیاره، ترازو های مخصوص وزن لوازم سفر و اموال، وسایط اطفائیه هوا نوردی، دستگاه های رهنمایی طیارات و مخابره هوا نوردی و دستگاه های هواشناسی مختص به امور هوا نوردی، آلات و دستگاه های کشف مواد منفجره و اسلحه که بخاطر تامین مصونیت پرواز در میدان های هوایی استعمال می شوند و همچنین اسناد موسسات ترانسپورت هوایی از قبیل تکت های مسافری، تکت های لوازم سفر و بار نامه های هوایی و ورقه های تقسیم اوقات پرواز طیارات از عوارض و محصولات گمرکی معاف شناخته میشوند.

ماده هشتاد و یکم:

خدمات هواشناسی برای پرواز طیارات در افغانستان بصورت رایگان فراهم میشود.

ماده هشتاد و دوم:

فعالیت های اختصاصی هوانوردی در رشته های اقتصاد ملی از قبیل خدمات زراعتی، صحرایی، عکس برداری هوایی و غیره با رعایت احکام این قانون توسط طیارات افغانی صورت گرفته میتواند.

ماده هشتاد و سوم:

مراکز تعلیمی بمقصد تعلیم و تربیه پرسونل فنی مورد احتیاج و ارتقای سطح دانش کارکنان در شقوق مختلف هوانوردی ملکی توسط وزارت ترانسپورت تاسیس، اداره و نظارت میگردد.

ماده هشتاد و چهارم:

تصدیقنامه های قابلیت پرواز طیاره، لایسنس های کارکنان پرواز و تصدیقنامه های پرسونل فنی که خدمات تخنیکی و عملیاتی طیاره را در زمین انجام میدهند و سایر اسناد ثبت دفتر هوانوردی ملکی بر حسب تقاضا و اقتضاء در بدل قیمت یا اجرت تنظیم و اعطا میشود.

سایر قیمت ها مطابق لایحه به منظوری وزیر ترانسپورت تعیین میگردد.

ماده هشتاد و پنجم:

وزیر ترانسپورت با رعایت منافع عامه میتواند موسسات دولتی ترانسپورت هوایی و مسافری را از تادیبه بعضی حق الاجرت‌های مندرج ماده (۳۵) این قانون در پرواز های داخلی معاف نماید.

ماده هشتاد و ششم:

جهت تطبیق احکام این قانون و بمنظور اداره، تنظیم، کنترل و انکشاف امور هوا نوردی ملکی عنداللزوم مقررات وضع میگردد.

ماده هشتاد و هفتم:

این قانون بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد. با نفاذ آن اصولنامه هوانوردی ملکی مورخ ۲۰ برج اسد ۱۳۳۵ و اصولنامه تسهیلات هوانوردی ملکی در افغانستان مورخ ۱۴ برج میزان ۱۳۳۶ ملغی شناخته میشوند.